

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **X. H. V.**, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 17. 7. 2023, č. j. 17 Az 13/2023-25,

t a k t o:

- I. Návrh na ustanovení zástupce **se zamítá.**
- II. Kasační stížnost **se zamítá.**
- III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

O d ů v o d n ě n í:

[1] Kasační stížností se žalobce (dále „stěžovatel“) domáhá zrušení shora označeného usnesení krajského soudu, kterým nebylo vyhověno návrhu stěžovatele o ustanovení zástupce pro řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 5. 2023, č. j. OAM-395/LE-BA01-HA15-2023 ve věci žádosti o mezinárodní ochranu; žádost stěžovatele byla zamítnuta dle § 16 odst. 1 písm. a) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu jako zjevně nedůvodná.

[2] V žalobě stěžovatel popsal svoji ekonomickou situaci ve Vietnamu a důvody, které jej vedly k vycestování ze země původu (obavy před vymahači dluhů); žádost o mezinárodní ochranu podal z ekonomických důvodů. V žalobě stěžovatel rovněž požádal o ustanovení zástupce; přičemž uvedl, že se neorientuje v právním řádu České republiky a není schopen se sám hájit před soudem, proto je nezbytné, aby mu soud ustanovil zástupce. Uvedl, že je

v současné době (tj. v době podání žaloby- pozn. NSS) zajištěn v ZZC v Balková a je omezen na osobní svobodě, nemá u sebe žádné finanční prostředky, nemá možnost si je opatřit a nemá možnost zajistit si právní zastoupení běžnou komerční cestou, a proto žádá o ustanovení zástupce.

[3] Krajský soud stěžovateli zaslal informace o řízení, poučil jej, že aby mohlo být návrhu na ustanovení zástupce vyhověno, je třeba, aby stěžovatel prokázal a doložil, že nemá dostatečné finanční prostředky, a současně mu zaslal formulář k vyplnění majetkových poměrů; k tomu mu stanovil lhůtu 7 dnů od doručení výzvy. Ze soudního spisu vyplývá, že stěžovateli byla výzva doručena dne 26.6.2023, kde ji vlastnoručně převzal, což potvrdil podpisem; dne 29. 6. 2023 bylo krajskému soudu doručeno vyplněné prohlášení o osobních a majetkových poměrech, v němž stěžovatel uvedl, že je ženatý, uvedl manželku a 3 děti, které s ním žijí ve společné domácnosti a jsou na něm závislé. Žádné jiné údaje stran majetkových a výdělkových poměrů neuvedl, pouze uvedl, že je zajištěn.

[4] Krajský soud konstatoval, že stěžovatel své majetkové poměry vůbec nevyklíčil, soud je tedy nemohl posuzovat; dále se zabýval krajský soud tím, zda je ustanovení zástupce třeba k ochraně práv stěžovatele, přičemž dospěl k závěru, že nikoli. Krajský soud dospěl k závěru, že věc stěžovatele nelze považovat za právně složitou po skutkové ani právní stránce, přihlédl rovněž k tomu, že stěžovatel v žalobě uplatnil dostatečně srozumitelné žalobní body, uvedl důvody, pro které považuje rozhodnutí žalovaného za nezákonné; je schopen bránit svá práva, tudíž není třeba právního zastoupení.

[5] V **kasační stížnosti** stěžovatel tvrdí, že již v žalobě uvedl své majetkové poměry a zasláný formulář nevyplnil zřejmě omylem, neboť v té době měnil ZZC Balková a nyní je v ZZC Vyšní Lhoty; nesouhlasí se závěrem krajského soudu, že se dostatečně orientuje v českém právním řádu, což soud dovozuje z toho, že podal žalobu v zákonné lhůtě a uplatnil v ní žalobní body; k tomu dodává, že tomu tak bylo po využití bezplatných služeb právního odborníka, s nímž stěžovatel vše konzultoval a ten mu připravil žalobu; Ministerstvo vnitra poskytuje bezplatnou právní pomoc žadatelům o azyl. Z uvedených skutečností však dle stěžovatele nelze dovozovat, že vše učinil stěžovatel sám, ale naopak z žaloby je zřejmé, že byla sepsána advokátem. Závěr soudu, že stěžovatel nepotřebuje advokáta, neboť žalobu podal včas, je dle stěžovatele absurdní, neboť pokud by nebyla podána včas, právní zastoupení by bylo zcela zbytečné. Stěžovatel má za to, že jsou u něj splněny podmínky pro ustanovení advokáta; současně žádá o ustanovení advokáta pro řízení o kasační stížnosti.

[6] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti vyjádřil souhlas s postupem krajského soudu a navrhl kasační stížnost zamítnout.

[7] **Nejvyšší správní soud** po konstatování včasnosti kasační stížnosti, jakož i splnění ostatních podmínek řízení, přistoupil k přezkoumání napadeného usnesení krajského soudu v mezích rozsahu kasační stížnosti, přitom zkoumal, zda napadené usnesení netrpí vadami, k nimž by byl soud povinen přihlížet z úřední povinnosti (§109 odst. 3 a 4 s. ř. s.); kasační stížnost neshledal důvodnou.

pokračování

[8] Nejvyšší správní soud předně konstatuje, že pro řízení o kasační stížnosti není v případě stěžovatele třeba povinného právního zastoupení (§105 odst. 2 s. ř. s.) - viz usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 9. 6. 2015, č. j. 1 As 196/2014-19, dle kterého stěžovatel má povinnost zaplatit poplatek za řízení o kasační stížnosti jen tehdy, pokud kasační stížnost směřuje proti rozhodnutí krajského soudu o návrhu ve věci samé (o žalobě), či o jiném návrhu, jehož podání je spojeno s poplatkovou povinností [§ 1 písm. a), § 2 odst. 2 písm. b) a § 4 odst. 1 písm. d) zákona č. 549/1991 Sb. o soudních poplatcích]; uvedený závěr je třeba učinit i ve vztahu k povinnému zastoupení. V daném případě kasační stížnost směřuje do usnesení, kterým se řízení nekončí, tedy nikoli do rozhodnutí ve věci samé.

[9] I přesto musel Nejvyšší správní soud nejprve posoudit návrh stěžovatele na ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti, neboť byť není zastoupení stěžovatele advokátem v tomto řízení obligatorní, je jistě možné. Nejvyšší správní soud v této věci shledal, že není splněna již nezbytná podmínka pro ustanovení zástupce dle § 35 odst. 10 s. ř. s., neboť zastoupení stěžovatele není v tomto případě nezbytně třeba pro ochranu jeho práv v řízení o předmětné kasační stížnosti. Projednávaná věc týkající se neustanovení zástupce v řízení o žalobě před krajským soudem je totiž jednoduché povahy, kasační stížnost je sice stručná, ale projednatelná a Nejvyšší správní soud o ní může bez dalšího, na základě podkladů obsažených ve spise, rozhodnout. Vzhledem k tomu, že zákonné podmínky pro ustanovení zástupce musí být splněny kumulativně, bylo by již nadbytečné zabývat se splněním podmínky nemajetnosti stěžovatele. Nejvyšší správní soud proto návrh stěžovatele na ustanovení zástupce výrokem I. tohoto rozhodnutí zamítl.

[10] Nejvyšší správní soud opakovaně zdůrazňuje, že poskytnutí dobrodiní státu v podobě osvobození od soudního poplatku, potažmo přiznání bezplatného právního zastoupení v řízení před soudem, je vázáno na splnění důkazní povinnosti účastníkem řízení. V daném případě nelze obhájit tvrzení stěžovatele, že omylem nevyplnil soudem zasláný formulář o osobních, majetkových a výdělkových poměrech. Stěžovatel výzvu soudu osobně převzal a rovněž na ni reagoval (částečně vyplněný formulář zaslal soudu); změna místa zajištění je tak zcela bez významu. Krajský soud ve výzvě stěžovatele zcela jasně upozornil na to, že majetkové poměry je třeba prokázat a doložit. To stěžovatel neučinil, uvedl pouze, že má manželku a tři děti, které jsou na něm závislé, a dále, že je zajištěn. Ostatní kolonky zcela jasně proškrtl (nelze tudíž vůbec hovořit o omylu ve vyplnění, či přehlédnutí). Pokud stěžovatel uvedl, že žije s manželkou a vyživují tři děti, přičemž tyto jsou na něj odkázány, je nasnadě, že musí disponovat finančními prostředky, a to buď vlastními či z jiných zdrojů; samotná skutečnost, že v danou dobu byl stěžovatel v zajištění, ještě sama o sobě neznamená, že finančními prostředky nedisponuje.

[11] Nejvyšší správní soud dospěl k souhlasnému závěru jako krajský soud, že stěžovatel neprokázal svoji nemajetnost, pro kterou by mu bylo třeba přiznat osvobození od soudního poplatku, potažmo ustanovit zástupce pro řízení o žalobě (§35 odst. 10 s. ř. s; § 36 odst. 3 s. ř. s.).

[12] Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou, proto ji dle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

[13] O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud dle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s; žalovanému v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nevznikly, proto mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. září 2023

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu